

Koronaviruksen vaikutukset kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyövaroin tuettuun toimintaan – yleisiä linjauksia ja ohjeita

Koronaviruksen vaikutukset ovat luonteeltaan ennalta arvaamattomia niin kestoaltaan kuin laajuudeltaan. Ulkoministeriössä on ymmärrystä, että monen kansalaisjärjestön ohjelma- ja hanketoimintoja joudutaan muuttamaan tai siirtämään sekä yhteistyömaissa että Suomessa. KEO-30 – yksikkö harkitsee muutoksiin liittyviä pyyntöjä tapauskohtaisesti tilanteen poikkeuksellisuus huomioiden. Alla joitakin yleisempiä linjauksia ja ohjeita.

Hanketuen hakukierros

Ulkoministeriö tiedostaa koronaviruksen aiheuttaman poikkeustilanteen tuomat haasteet myös hankesuunnittelulle ja hankehakemusten viimeistelylle. Hakukierrokseen osallistumisen kannalta lähtökohtana on, että hakulomake toimitetaan sähköisen asioinnin kautta ministeriölle määräaikaan mennessä (31.3.2020 klo 16.15). Ulkoministeriö ymmärtää, että hakijoille voi erityisesti nykytilanteen poikkeuksellisuus huomioon ottaen syntyä tarve täydentää hakemuksiaan hakuajan umpeutumisen jälkeen. Täydennykset toivotaan 17.4.2020 mennessä, jotta ne voidaan huomioida arvioinnissa. Hakukierrosta koskevista päivityksistä tiedotetaan hanketuen verkkosivuilla <https://um.fi/hanketuki-kansalaisjarjestoille>.

Kevään peruuntuneet matkat

Koronaviruksen takia peruuntuneita hankematkoja voi yrittää siirtää myöhempään ajankohtaan tai jättää tekemättä. Kulut matkojen siirtämisestä tai peruuntumisesta voidaan (poikkeuksellisesti) lukea osaksi hankekuluja hankkeen olemassa olevan budjetin puitteissa. Matkan siirtämisestä tai peruuntumisesta aiheutuvista budjettimuutoksista tulee jättää muutoshakemus sähköisen asioinnin kautta. Muutoshakemus jätetään siinä vaiheessa, kun muutokset hankkeen kokonaisbudjettiin ja toimintaan ovat selvillä.

Muutokset toiminnassa yhteistyömaissa ja Suomessa kehitysviestinnän ja globaalikasvatustyön osalta

KEO-30 toivoo sähköpostitse alustavaa ilmoitusta ja perusteluja, mikäli koronavirustilanne vaikuttaa ohjelman/hankkeen toimintoihin yhteistyömaissa. Viestit voi toimittaa sähköpostitse omalle vastuuvirkahenkilölle. Jo hyvin alustavakin tieto on tervetullutta.

Jos tilanne johtaa ohjelmassa/hankeessa suunnitelmista poikkeavaan muutokseen, tulee järjestön tehdä yksikölle muutoshakemus ko. tukimuodon lisäehtojen edellyttämällä tavalla, kunhan tilanearvio ja vaikutusten kesto ja laajuus ovat selvillä. Muutoshakemukset tulee tehdä erikseen sähköisen asioinnin kautta ja niiden tulee olla perusteltuja, riittävän yksilöityjä ja sisältää myös esitykset mahdollisista sopeuttamistoimista. Muutosten käsittelyn kannalta on hyvä yhdistää kaikki yhtä ohjelmaa/hanketta koskevat muutosesitykset yhteen asiakirjaan perusteellisen pohdinnan jälkeen.

Eri muutostilanteita:

- Alkuperäisiä hanketoimintoja ei voida koronatilan takia toteuttaa, mutta järjestöllä on ajatus mahdollisista vaihtoehtoisista toiminnoista, jotka myötävaikuttavat hankkeen

tavoitteisiin. Tällöin järjestö jättää muutoshakemuksen sisältäen esityksen vaihtoehtoisista toiminnoista ja korjatun budjetin.

- KEO-30 voi myös tapauskohtaisesti harkita hyväksyttäväksi muutosesityksiä, jotka sisältävät toimia, joilla pyritään vaikuttamaan kumppanimaan (ODA-maa) koronavirustilanteeseen, esim. tukemalla terveysviranomaisia tai lisäämällä yhteisöjen tietoisuutta viruksesta.
- Jos peruuntuneiden toimintojen tilalle ei esitetä muita toimintoja, tulee käyttämätön valtionavustus palauttaa ulkoministeriölle. Siinä tapauksessa ota yhteyttä hankkeen vastuuvirkahenkilöön. Tämä kannattaa tehdä heti kun palautettavan valtionavustuksen määrä on tiedossa, sillä palautuksiin liitetään valtionavustuslain mukainen korko.
- Aikataulullisten muutosten osalta muutoshakemus toimitetaan vain, jos toimintoja ja valtionavustusta on tarpeen siirtää seuraavalle vuodelle. Siinä tapauksessa muutoshakemus toimitetaan sähköisen asioinnin kautta ennen lokakuun loppua. Huom. muutoksia hankesuunnitelmaan voi tehdä hankkeen *rahoituskauden puitteissa*. Jos vuosi 2020 on hankkeen viimeinen vuosi, voi koronaviruksen aiheuttamassa poikkeuksellisessa tilanteessa olla mahdollista siirtää perustellusta syystä toimintoja vuoden 2021 alkupuolelle eli hankkeen rahoituskauden jälkeiselle vuodelle. Mikäli tämä on tarpeellista, tulee järjestön viimeistään lokakuun loppuun mennessä tehdä asiasta sähköisen asioinnin kautta muutoshakemus KEO-30:n harkittavaksi. Järjestön tulee huomioida, että tällainen muutos vaikuttaa raportointiin ja edellyttää hankkeen vuosiraportointia, ml. tarkastusraporttia, kyseiseltä vuodelta.

Raportointimääräajat

Hanketuen, V GK-tuen ja toiminta-avustusten vuosiraportoinnin määräaika on tavanomaisesti 30.4. Tilanne huomioiden KEO-30 on päättänyt antaa näiden tukimuotojen vuoden 2019 vuosiraportoinnille kaksi viikkoa lisää aikaa 15.5.2020 saakka.

Perustietoilmoitusten toimittaminen

Tukea saavien järjestöjen tulee vuosittain toimittaa perustietoilmoitus sisältäen mm. yhdistyksen/säätiön edellisen vuoden toimintakertomuksen, hallituksen allekirjoittaman tilinpäätöksen ja tarkastuskertomuksen. Ymmärrettävästi moni keväälle suunniteltu vuosikokous tulee nyt siirtymään myöhempään ajankohtaan. Perustietoilmoituksille ei ole varsinaista määräaikaa, vaan ne toimitetaan, kun vuosikokoukset on pidetty ja siihen vaadittavat asiakirjat ovat saatavilla.

Hanketuen hakukierrokselle osallistuvien järjestöjen tulee kuitenkin toimittaa perustietoilmoitus saadakseen haussa tarvittavan vastaanottokuittauksen. Perustietoilmoitusta voi kuitenkin täydentää vaadittavilla liitteillä myöhemmässä vaiheessa.

Lisätietoja

Mahdolliset kysymykset voi osoittaa otsikolla ”Koronaviruksen vaikutukset” kansalaisyhteiskuntayksikön sähköpostiosoitteeseen keo-30@formin.fi tai suoraan järjestön omalle vastuuvirkahenkilölle. Tätä asiakirjaa päivitetään tarpeen mukaan ja yksikköön tulleiden kysymysten perusteella.